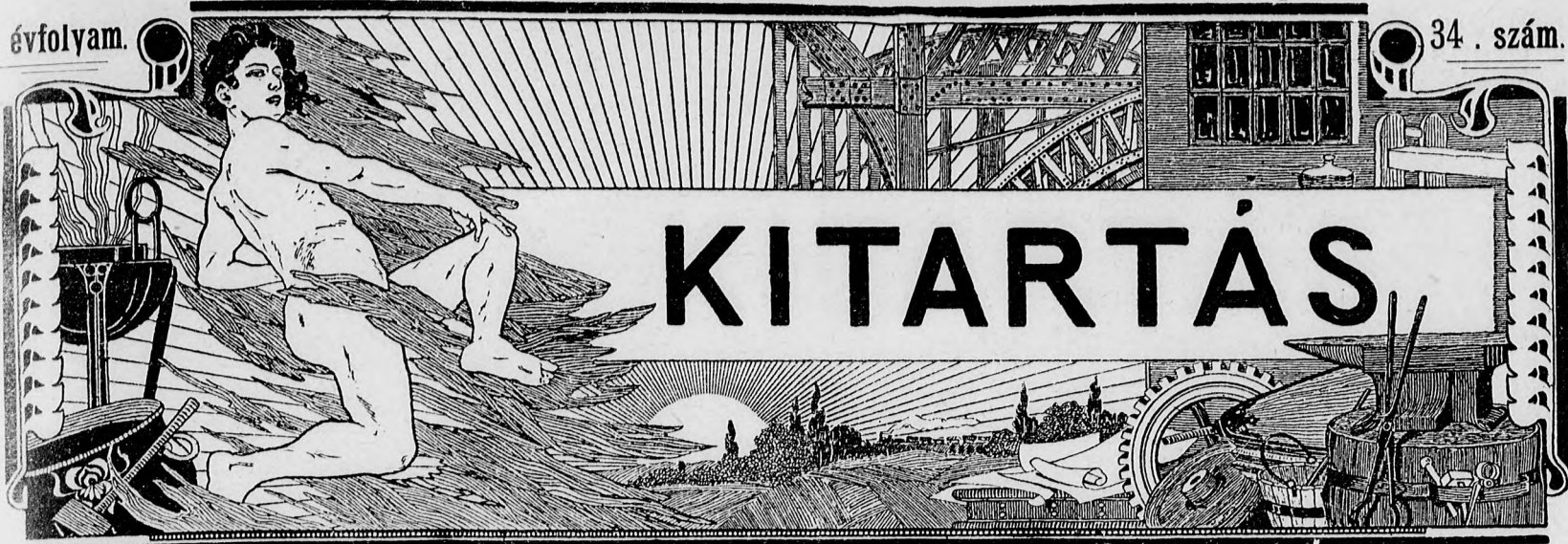

1900. augusztus hó 26-án.

II. évfolyam.

34. szám.

Vasutasok, gyári és ipari alkalmazottak ismeretterjesztő hetilapja.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel 24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzetközi Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:
SZENTESSY GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

A „Kitartás” könyvtára.

Egy lépéssel közelebb haladt a »Kitartás« terveinek megvalósítása felé. Az anyagi segítyről közölt kimutatásaink, melyeket előző számainkban adtunk közre, minden nagyhangú dicséretnél is fényesebben igazolják ama törekvéseinket, mely szerint mindent elkövetünk, hogy ne csak azt adjunk, amire ígéreteink erejénél fogva kötelezve vagyunk, hanem igenis ezen felül is mindent, amit csak lehetséges.

Rendkívüli segítyeinkből láthatják tagjaink, hogy olyan esetekben, amelyekről a rideg paragrafusok nem gondoskodtak, a »Kitartás« vezetősége nem hallgatott egy pillanatig sem a paragrafusok tiltó szavára, hanem, amennyire lehetséges volt, a méltányosság szavára hallgatva, igyekezett *rendkívüli segíty* címén segíteni egyik-másik elszerecséltenedett, vagy szigorú anyagi viszonyok közé került tagtársunkon.

E nemes irányú anyagi támogatások mellett nem akarunk azonban megfélekedezni tagtársaink szellemi és művelődési igényei felől sem. Bár azon igyekezünk, hogy lapunk ez irányban minden tekintetben megfeleljen, mindazonáltal azt hisszük, hogy rendszeres munkálatra van szükségünk azon célból, hogy a »Kitartás«-nak, mint egy nagy családnak elszéledt tagjait, akiknek természetesen foglalkozásuk és műveltségük rendkívül különböző, egy színvonalra emeljük.

Részint ezért, részint pedig a tagtársak között való kapcsolat szorosabbá tétele végett, alapítottuk meg a „*Kitartás*” *könyvtárát*, mely, a *haszonczélu külföldi hatalmas jóté-*

konysági egyesületek példájára, évenként két könyvet ad ki tagjainak. E könyvek mindegyike kellemesen szórakoztató modorban előadva, komoly és szükséges ismereteket tartalmaz, melyeket ifju és öreg egyenlő tanulsággal olvashat.

A »Kitartás« könyvtárának első kötete ez év karácsony ünnepén jelenik meg s vonzó és lebilincselő módon fogja tárgyalni a *Magyar szabadságharcz történetét*, számos *rendkívül érdekes képpel*, köztük a *Kossuth Lajos* kormányzó, továbbá *Damjanich, Perczel, Görgey, Batthyány, Pöltemberg, Kiss, Aulich, Lázár, Török* stb. tábornokok jól sikerült arczképeit. Azonkívül számos ütközetek és csaták művészi kivitelü rajzait, *Petőfi Sándor, Jókai Mór* és az összes akkori vezető férfiak arczképét.

A nagy mű, melynek megírásán legelőkelőbb íróink fáradoznak, ide s tova befejezése felé közeledik s a »Kitartás« tagjai közül azok, akik reá előfizetnek, karácsonyra portómentesen fogják megkapni.

A mű előfizetési ára füzve *1 korona*, diszkötésben *2 korona*. Ez lesz egyuttal előfizetési ára a »Kitartás« könyvtárában megjelenő minden kötetnek.

Előzetes tájékoztatás végett tudatjuk olvasóinkkal, hogy a »Kitartás« könyvtárának második kötete husvétra fog megjelenni s tartalma lesz *Kossuth Lajos élete*.

Egyuttal tisztelt tagjaink szives tudomására hozzuk, hogy a »Kitartás« könyvtárából minden évben két kötet fog megjelenni, még pedig az egyik karácsonykor, a másik pedig a husvéti ünnepek táján. A könyvek mindegyike gyönyörű czimlappal lesz ellátva, min-

denik e felirással: „*A Kitartás könyvtára*“, s bolti ára sokkal nagyobb lesz, mint amennyiért a »Kitartás« tagjai kapják.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben a tagdíjakkal fizettetnek be, azzal a megjegyzéssel, hogy az egy vagy két korona többlet előfizetés a »Kitartás« könyvtárára.

Igy akarjuk mi a »Kitartás« összes tagjait mintegy egy család kötelékébe vonni s mondanunk sem kell, hogy pár év múlva egy olyan kis könyvtár birtokában lesz a »Kitartás« legszegényebb tagja is, mely valóságos kincsháza lesz mindazoknak a szép és dicső dolgoknak, melyek az élet nyugalmas pillanataiban a lélek üdítésére szolgálnak mindnyájunk számára.

Ez a »Kitartás« könyvtárának nemes czélja tagjaink buzgalmától függ, hogy megvalósuljon.

Azok a tisztelt tagtársak, akik öt előfizetőt gyűjtenek, egy füzött tiszteletpéldányt, akik tíz előfizetőt gyűjtenek, egy diszkötéses tiszteletpéldányt kapnak a *Magyar szabadságharc történetéből*. Az előfizetés-gyűjtők legcélszerűbben aként járnak el, ha felírják az általuk gyűjtött előfizetőknek nevét, állását, lakását és azt, hogy füzött vagy diszkötéses példányra fizet-e az illető elő, s azt nekünk a begyűjtött pénzekkel együtt beküldi.

Köszönetnyilvánítások.

Fogadja a »Kitartás« őszinte köszönetemet azon nemes emberbaráti cselekedeteért, hogy hat heti betegségem ideje alatt oly nemes-szivűleg gondoskodott anyagi boldogulásomról. Csak a »Kitartás« 60 koronányi segélyének köszönhetem, hogy gyógyulást keresni Pöstyénbe mehettem s május 28-ától július 9-éig tartó betegségem alatt az anyagi gondoktól, amennyire lehetséges volt, mentve voltam.

Fogadja a tekintetes Igazgatóság mégegyszer hálás köszönetemet.

Kelt Kassán, 1900. augusztus 23-án.

Előttünk:

Kölcsey Zsigmond,
Szilasy György.

Seres Henrik,
raktárnok.

A »Kitartás« tekintetes Igazgatóságának

Budapesten.

Fogadja tekintetes Igazgatóság hálám nyilatkozatát azon magasztos eszméért, hogy a »Kitartás« egyesület létesült, melynek köszönhetem, hogy hosszúságos betegségi állapotomban 30 korona betegségyben részesített, amelyet a mai napon hiány nélkül felvettem. Istentől óhajtanám, hogy minden kártársam magáévá tenné a »Kitartás« egyesületet és

el nem mulasztaná annak tagjává lenni, mert csak ily esetekben tudnák meg, hogy mily magasztos egyesületnek tagjai.

Segesvár, 1900. augusztus hó 17-én.

Mint tanuk:
Ambrus Domokos,
Kozma Géza.

Tisztelettel
Rácz Dénes,
máv. főkalauz.

A »Kitartás« tekintetes Igazgatóságának

Budapesten.

Fogadja hálás köszönetemet azon hatvan koronáért, melyet hat heti betegségem folytán orvosi bizonyítványom beküldése után azonnal megkaptam a »Kitartás« pénztárából.

Aldott legyen a nagyságos elnök ur azon magasztos eszméje, hogy a »Kitartás«-egyesületet megalkotta, mert csakis annak köszönhetem, hogy ilyen gyors segélyben részesültem.

Engedje az ég ura, hogy nagyságos elnök ur ezen szövetkezethetnek még sok számos évig elnöke lehessen.

Kérem, hogy ezen köszönetnyilvánításomat legközelebbi lapjába többi tagtársamnak is tudomására hozni sziveskedjék.

Kelt Uj-Aradon, 1900. július hó 26-án.

Török János,

6. sz. pályáról az arad-temesvári vonalon.

Nyugta

60 korona azaz hatvan koronáról, mely összeget a »Kitartás«-tól mint 6 hétre terjedő betegségyezést, hogy felvettem, ezenel elismerem.

Kis-Czell, 1900. augusztus hó 19-én.

Tanuk:|

Tám Mihály,
Kuch György.

Hegyi Endre,
mozdonyfelvigyázó.

*

Egyben nem mulaszthatom el, hogy hálámat ne fejezzem ki ezen üdvös intézményért; fogadja tehát ismételtén köszönetemet a »Kitartás« eszméjének megvalósítója.

Az összes kártársaimnak igen melegen ajánlom ezen intézetet és kérem őket, hogy minél többen lépjenek be.

Kis-Czell, 1900. augusztus hó 19-én.

Láttam:

Radó.

Tisztelettel

Hegyi Endre,
mozdonyfelvigyázó.

A ház körül.

Amerikai kertészek turpissága.

Nem csekély dolog, ha a kertész valamely divatban levő virágnak új válfaját tudja nevelni és forgalomba hozni. Az ilyen különlegességnek mindig akad vevője. Így például a múlt esztendőben történt, hogy egy newyorki kertész keresztezés által egy szokatlanul szép szegfűt nevelt, melyet huszezer koronáért vett meg tőle egy londoni virágáros,

ki maga is kitűnő üzletet csinált vele. Hanem ez a kilátás már most egynéhány amerikai kertészt arra a turpisságra csábított, hogy rég elismert rózsákat új nevekké látnak el és így mint egészen újakat bocsátanak forgalomba. Itt van mindjárt a Madame Ferdinand Jamin-rózsafaj, melyet Ledéchene tenyésztett 1875-ben és most Henderson mint American Beauty Mistréss W. Grant sajátjaként hirdeti. Dickson kertésznek egy csodaszép rózsáját Bella Siebrecht néven hirdeti újólag egy másik newyorki. Hiába mondja hát Heine, hogy a virág nem csal.

Sósvizes ugorkát hogyan kell eltenni.

Hogy a sósvizes ugorkát jól el lehessen tenni, arra nézve a »Kert« című szaklap egyik olvasója a következő eljárást ajánlja:

A sósvizes ugorkát kétféleképpen készítem: jó fűszeresen és kevésbé fűszeresen. Az elsőhez veszek fehér gyömbért, szegfűszeget, fekete borsót, meggyfalevelet, vasfüvet, kaprot, tormalevelet és babérlevelet, ellenben a kevésbé fűszereshez csupán kaprot, néhány szem borsót és tormalevelet.

A vizes ugorkát legcélszerűbb kisebb edényekben vagy üvegekben eltenni. Az eltevésre szánt ugorkát jól meg kell válogatni, kisebb-nagyobb, vagy nagyok is lehetnek, miután előkészületünknel az nem mérvadó; csupán azt ajánlom, hogy minden egyes edénybe, de különösen üvegekbe, egyforma nagyságu ugorkát rakjunk, szorosán az edény színéig.

Megelőzőleg az ugorkákat tiszta vízben óvatosan megmossuk, hogy azokon sérülés ne essen, szitára, vagy asztalon ruhára rakjuk, hogy megszáradjon s azután tálba rakva leforrázzuk főtt vízzel, amelyben 3—4 perczig hagyjuk, innen kiszedjük és midőn már a forrázott víz az ugorkáról tisztára lefolyt, az edénybe tesszük. Valamint az ugorka eltevéséhez használandó zöld fűszerfélék is leforrázandók.

Ekkor aztán megkezdhetjük az elrakást. A már előre elkészített s kitisztított üveg, vagy a 8—10 literes hordó fenekére teszünk a következő fűszerekből keveset: meggyfalevél, tormalevél, vasfü, kapor, szőlőhegy, babérlevél, 10—15 szem szegfűszeg, ugyanannyi fekete bors, 1 deka gyömbér, azután az edényt telerakjuk szép sorjában a már kiválogatott ugorkával s a tetejére az előbb nevezett fűszerekből ugyanannyit adunk, mint az edény aljára. Most azután a már felfőzött és literenkint egy evőkanálnyi sóval föloldott és kihűlt sósvízzel teleöntjük az edényt s jól bekötjük kétszeres hólyagpapírral, ha üveg, ellenben a hordódugaszokat leöntjük gipszzel, vagy készítünk fahamuból és faggyuból vastag kenőcsöt s bekenjük.

Megjegyzendő, hogy a hordók, legyenek azok 10—20 literesek is, mulhatatlanul mindennap megörgetendők, sőt tanácsos időközönként megforgatni azokat.

Esetleges erjedés folytán sok az apadás, miért is sósvízzel újból megtöltjük a hordót és ismét levegőmentesen elzárjuk. Korábbi használat s az erjedés siettetése végett kiteszszük a napra, ellenesetben száraz, hűvös helyen tartjuk.

Az így kezelt ugorka ujig, sőt tovább is eláll.

Vihartól, jégesőtől megkárosított gyümölcsfák kezelése.

Ebben az esztendőben különösen sok helyütt történt, hogy jégesős viharok megkárosították a gyümölcsfákat. Kárba vészett a termés jó része, de nehogy a fa maga is elpusztuljon, a következő eljárás ajánlható:

1. A megtördelt és lecsüngő ágakat le kell vágni, mivel úgy sem volnának megmenthetők és a sebhelyet kőszénkátránnyal kenjük be.

2. Ugy a fa törzsét, mint sebesült ágait kenjük be jó vastagon egy olyan keverékkel, mely tehéntrágyából és sárgaföldből készült, hozzá keverve még egy kis marhavért is. Ezt különösen ott tegyük hol sűrűbben vannak a tördelési sebek.]

3. A leszaggatott, de még részben tapadó és lecsüngő kéregrészeket nem szabad azonnal eltávolítani, hanem várjuk be, míg egészen elszáradtak. Addig is elősegítik az alattuk levő tördelési sebek gyógyulását és megvédik azokat minden időjárási viszontagság ellenében

4. Minél kevesebbet használjuk a fűrész, a kertészkezt, vagy egyéb metsző eszközt, annál jobb a sebesült fára nézve. Hozzá még nagy hasznukra van, ha — különösen augusztus második felében — lehetőleg dusan megtrágyazzuk azokat.

Hiába! . . .

*Hiába sirom vissza immár
Az elmúlt édes álmokat,
Mindenkinek szabad szeretni
Egyedül nekem nem szabad.*

*Mi másnak boldogság, reménység,
Nekem gyötrelmes fájdalom
S rajongó szívem szent szerelme
Panaszra válik ajkamon.*

*Hiába! Nem szabad szeretnem,
Szívembe bárhogy ég a láng,
Csak új csalódás érne ismét
S üdvöt nem hozna úgy se ránk.*

*Szívem vérezhet bár utánad,
Nem látod omló könnyemet,
Csak mosolyogni fog az ajkam,
Amíg a bánat eltemet.*

*Nem is marad más fönn utánam,
Mint néhány fájó, bús dalom
S úgy megyek át a másvilágra,
A te neveddel ajkamon.*

Kalmár Riza.

A drótos tótról.

A felvidéki tót népről érdekes tanulmányt irt dr. Pechány Adolf a »Földrajzi Közlemények« augusztusi számába. A cikk a drótos tót vándoréletét a következő találó szinkekkel festi:

A tót iparosok legismertebb alakja a drótos. Iparát alig méltatják figyelemre addig, míg ez csak a cserépedények megdrótozására szoritkozik: de szemét szurja a bádogosnak, ha látja a drótos-legényt valahol az ut szélén, mint gyártja egyszerű szerszámával a különböző bádogos munkát. Házalás közben a drótos tót az iparos cikkek egész raktárát hordja magával, kezdve az egyszerű egérfogótól a legfinomabb drótmunkáig: a sárgadrótból font diszes kosara-

kig, melyek gyakran helyet foglalhatnak bármely megfelelő nagyobb üzlet kirakatában.

A kis drótos fiu már 6—10 éves korában követi a mesterét vándorutjában. Gyakran 3—4 teljes éven át bolyong az idegenben s a mestertől kapott bérét haza szokta küldeni agg szüleinek. Ellátogatnak Oroszországba, bejárják a Kaspi-tenger környékét, a Kaukázus vidékét, Szibériát egész Kamcsatkáig s Khina határáig, mások a Balkán-félszigeten járnak s ellátogatnak Kis-Ázsiába is; Németországban, Franciaországban s Amerikában jól ismerik a házaló drótos tótokat, kik közül nem egy állandóan telepedett le valamelyik nagyobb városban, legényeket hozatott Felső-Magyarországból s szerencséivel üzi a bádogos-mesterséget, már nem mint drótos tót, hanem mint »Klempnermeister«, »Handelsmann«, sőt mint »Fabrikant«.

Ha a drótos készül nagy vándorutjára,
Feleségét bizza Isten gondjára,
Isten veled, éltem párja, Isten veled:
Az Ég tudja, találkozom-e még veled?

Az utra készülő drótos nyakába akasztja fekete bőrtarisznyáját, melyen néhány sárgarézgomb és ugyancsak sárgarézből készült kis kereszt csillog, kezébe veszi a hatalmas vándorbotot s előbb a templomba megy imádkozni. Innen ellátogat a plébániára, majd meglátogatja a jegyzőt s a falu bíráját, a kántortanítót s a szomszédokat, hogy mindegyiktől bucsut vegyen. Mig a bucsuzás tart, otthon az asszonynép szorgalmasan készíti az utra való, süti a kalácsot, főzi a cukros pálinkát, mert az utra kelőt teli kosárral kell kikisérni, hogy majdan teli tarisznyával térjen vissza. Végre bucsut vesz a drótos a házbeliectől is, keresztet vet magára, midőn a ház küszöbét átlépi s nejétől, anyjától vagy leánytestvérétől kísérve halad a faluból kivezető uton. Az asszony hátán czipeli a kalácsos teli kosarat. A falu végén álló szobornál vagy keresztnél mindketten letérdelnek s rövid imát mondanak; aztán beszélgetve haladnak a falu határáig.

Idejük van elég, hogy minden dolgot apróra megbeszéljenek. A drótosok lakta falvak gyakran 6—10 kilométernyire húzódnak a mély völgyben. A középpontjában épült a templom, mellette az iskola-épület s még néhány lakóház; a többi házak a mély völgyet környező hegyháton szétszórva állanak. Mikorára tehát a drótos a falu határához ér, az asszonynak nehéz lesz a hátán a kosár s mindketten leülnek a zöld pázsitra, s jóízűen költik el az utra való egy részét. A község határán bucsuzik a drótos a nejétől, anyjától, nővérétől. Megállapodnak abban, hogy kire bizza az asszony a levélírást s kire czimezze a férfi a levelet. Megbeszélnek minden apró dolgukat, a többi közt azt is, hogy kinek mennyit adjon az asszony a pénzből, melyet a drótos időközben haza küld.

A levelek, melyeket a drótos haza küld, vagy onnan hazulról kap, kimerítő tudósításokat foglalnak magukban mindenről, ami a távollevőket érdekelheti. A levél bekezdése rendszeren egyforma: »Én N. N. szépen és százszor tisztelem és üdvözlöm kedves hü feleségemet és a kedves gyermekeket . . .« Aztán következik a hü referálás mindenről, a mit egyiknek és másiknak tudomására kell hozni, a levélíró leírja még azt is, hogy mit álmódott s milyen balsejtelmek kinozzák. A levél rendszeren azzal végződik, hogy a férj feleségét s ez férjét viszont biztosítja, hogy »haláláig és a sötét sirig« hü és szerető hitvese marad.

Jellemzi a felvidéki drótos eme kis dalocska, melynek szerzője alighanem drótozva járta be a világot.

Hej! vadludak vagytok szegény drótos tótok
Idegen országban szerte kóboroltok
Tarisznya párnátok, zsák a takarótok
S ekkor is örökké haza álmodoztok.

Ha a drótosnak az idegenben jól ment a dolga s takarékoságával megtoldotta szerény jövedelmét, fővágya, hogy viszontláss a családját. Nagy az öröm a családban, midőn a családfő tudatja, hogy nem-sokára hazatér. Az asszony elébe megy a legközelebbi faluig, sőt gyakran a vasuti állomásig. Hazafelé menve, megállapodnak több ismerős boltosnál, mindenütt vásárolnak ami a háztartáshoz szükséges, hogy a viszontlátás örömeire gazdag lakomát csaphassanak. Mert a drótos otthon kényelmesen szeret élni s gyakran könnyelműen pazarolja az idegenben verejtékes munkával szerzett filléreket.

Nagyravagyás.

— Egy tisztviselő emlékeiből. —

Irta: Kóbor Tamás.

Még csak azt kellett látnom. Az igazgató ur, mielőtt beszállt a kocsijába, oda állt a lovak elé és nagy szeretettel megpacsolta a nyakukat. Most már tisztában voltam a helyzettel, lovait megpacsolja, mert szereti és becsüli őket, de őket sem viszi a szalonjába. Engemet sem.

Nagyon nyomorultan éreztem magamat. Az irodában minden másképp mutatkozott nekem, a dolgomat utáltam és a kollegáimat jobban megbecsültem. Hiszen voltaképen nekik van igazuk, ha nem törik magukat ambícióval előre, ha nem jutottak abba a helyzetbe, hogy az igazgató ur a lakására hívja őket. Végzik a dolgukat pontosan, pedánsan s akinek van is esze, annak sem kell.

A Wald-kisasszonyokra azonban már nem igen tudok nézni. Ebben sincs igazam. Hogy vannak náluknál szebbek, büszkébbek és fehérruhásabb leányok is, ezért ők még nem csunyak és lenézni valók. Észre is vették és rám is ripakodtak:

— Löw ur, de büszke lett, mióta vendége volt az igazgató urnak. Talán bizony ott fogták az előkelő kisasszonyok!

Hej, ha tudnák, hogy hogyan jártam. Hogy milyen kevés okom van büszkének lenni erre a látogatásra. Hogy azok a fehérruhás kisasszonyok mennyire nem fogtak ott, sőt a szemükkel meg a nembánomságukkal hogyan kidobtak onnan! És mégis igazuk van a Wald-kisasszonyoknak. Azok a fehérruhás leányok mindig a szemem előtt vannak. Azok a fehérruhás leányok rám gőgösködnek, a primanota vörös létrái közül rámtaposnak az álmomban, megmérgezik az életemet, fulasztóvá teszik a levegőt. Gyűlölöm őket s szeretném feleségül venni mind a kettőt. Csak azért, mert lehetetlen, csak azért, mert elérhetetlenek.

Lehunynom a szememet és kezdek őrjöngeni. Belépek az irodába és azt mondom az igazgatónak:

— Kedves barátom, maga el van csapva, én lépek a helyébe. Ha tetszik, itt maradhat saldo kontistának. Aztán udvaroljon a Wald-kisasszonynak, én az ön zugligeti lakásába megyek. Apropos, a leányai, ha épen friss levegőt akarnak szivni,

vasárnap eljöhetnek a kertembe. A villanyost majd én fizetem.

És hiába mondom magamban: vigyázz, mert beleőrülsz. Azok a lányok nem tehetnek róla, hogy ilyenek, igazságtalanul gyűlölöd őket. De a szívem csak összefacsarodik az éktelen gyűlöletben és könyvek gyűlnek a szemembe; miért nem vagyok olyan, mint azok a gazdag ficsurok, hej, be szeretném akkor azokat az édes fejű, tiszta kezű és hideg szemű angyali teremtéket.

De mikor leszámoltam velük, akkor voltam csak igazán örült. Erős akaratom támadt: nagy urrá kellennem, hogy ezeket a lányokat megalázzam. Feleségül veszem az egyiket vagy a másikat. Csak azért, hogy megmondhassam nekik:

— Emlékeztek az első látogatásomra. De komiszak voltatok akkor!

De hogyan, hogyan? Várjak, míg a Bányai ur sorsára jutok? Soha. Csodálatos, hogy az az ostoba, kicsinyes ember hogy megnőtt a szememben!

Félre hitt egyszer és egy csomó papirost mutatott nekem.

— Tudja mi ez, Löw ur?

— Nem én, Bányai ur.

Édesen hunyorog apró szemével és azt mondja:

— Ez a bányajog reformjáról szóló munka

— Hogyan, ön ért a bányajoghoz?

Titokzatosan, némi fájdalommal bigyeszti le az ajkát.

— Azért, kedves Löw ur, hogy én nem kérkedem a tudományval, mégis megvan. Itt az irodában foglalkozom ezekkel a csip-csup dolgokkal, otthon a tudományt élék. Szerény voltam mindig, nem is vittem semmire. Hanem ezzel a munkával helyet szerzek magamnak a tudományban. Hiszen nem is vagyok ujoncz benne. Ugy-e nem tudta eddig, hogy sűrűn irok az ujságba? No, olvassa el a »Pester Lloyd« B-vel jelzett cikkeit, azokat én írom.

— Hiszen azokat Braun írja a Länderbanktól!

— Ugy — nevetett Bányai ur — lássa, milyenek az emberek? Én meghagyom Braunnak a dicsőséget, mit bánom én? Pedig én írom őket és senki sem tudja. Magát is arra kérem, ne mondja meg senkinek, mert nem akarok kérkedni vele.

Esküdni mernék rá, hogy Bányai ur hazudik. Hogy azokat a cikkeket Braun írja, amint azt mindenki tudja, hogy a bányajog reformja már régen megjelent valahol s Bányai ur kimásolta onnan a kéziratját, hogy aztán mutogathassa. Mert az az ember, amilyen bornirt, annyira becsvágyó. Hány-szor kaptam rajta uri henczegésén s máskor bizonyára kinevettem volna.

Most azonban imponál nekem, mégis elhiszem, amit mond, s felbuzdulást kapok tőle: igen, nagyobb szférákban kell dolgoznom, irok én is szakkönyvet, kitétetem nevemet az ujságba. Nem leszek olyan hivatalnok, mint a többi, előre, nagyra, a szellemi arisztokraták közé küzdeni.

Van nálunk még egy praktikáns is, ezt semmire sem becsültem. Hanyag, lusta és örökké jókedvű. A költőnek csufolják. Örökké színházon jár az esze, verseket firkál és minden zsebe tele van tömve könyvekkel. Önkénytelenül is feléje huzódtam. Hivatal végén hozzácsatlakoztam:

— Menjünk együtt, Révész ur.

Azt hittem, nagyon meg lesz tisztelve, de fölhuzta a szemöldökét és azt mondta:

— Szívesen, de csak a Kossuth Lajos-utczáig mert ott rendez-vousom van Kristóffy miniszteri tanácsossal.

— Hogyan? Önnek rendez-vousja van ilyen nagy urakkal.

Rám nézett és nevetett?

— Nagy urakkal? Nagyobb ur vagyok valamennyiöknél, mert én nem szorultam rájuk, ők ellenben mindig szívességet kérnek tőlem.

— Mit mond!

— No igen, ezek az emberek mind kicsinyes fráterek, be akarnak kerülni az ujságba.

Ez már egészen lesujtott. Micsoda más világ lehet ott, ahol a nagy urak rendez-vousst adnak a kis praktikánsnak. Mi pedig ott görnyedünk s az igazgatóban egy félistent látunk. Pfuj, micsoda világ. Igen, leszek én is ujságíró, ki ebből a kalmár-világból, be a nyilvánosság elfogulatlan republikájába! Még ma leülök és irok — majd csak akad miről.

*

Leültem és nem akadt miről. Az eszem mégis mindig azon jár és alig tudom a dolgomat végezni. Az igazgató ur észre is vette.

— Mit jelentsen ez, Löw ur? Magát mintha kicserélték volna. Szedje össze magát, különben lerontja a jó véleményét, melyet felőle magamnak alkottam.

Istenem, a remuneráció veszedelembe van. Miből fizetem a szabómat? Miből megyek szabadságra? Adieu, gögös, fehér ruhás igazgató-leányok, adieu nagy ravágyás, nyilvánosság republikája, az igazgató urnak ez a szava úgy felrázott engem, hogy rögtön ötletem támadt, amivel berontottam hozzá:

— Igazgató ur kérem, előterjesztésem van.

— Ez már derék, halljuk.

És boldog voltam, mikor az előterjesztésemet elfogadta és megdicsért érte

REGÉNY-ESARNOK.

A lelencz.

— Irta: Gara József. —

(Folyt.)

XIV. FEJEZET.

Egy levél.

Kerényi Tivadar nyomban felkérte kapitányát és egy főhadnagyot, hogy a kihívást eszközöljék.

Azok el is jártak azonnal megbízatásukban, mire Krasznay segédeiül az alezredest és az őrnagyot nevezte meg.

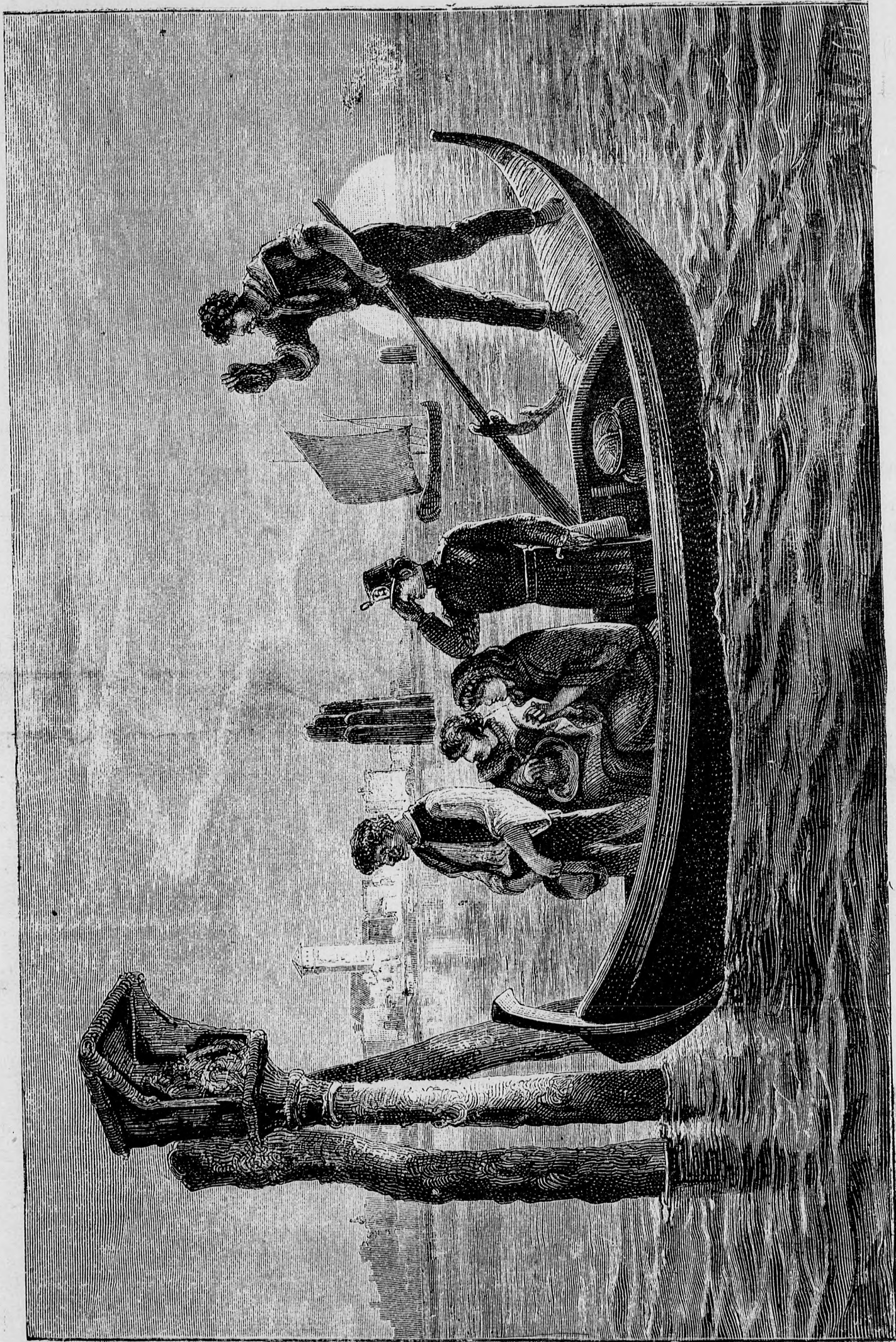
A segédek összeültek s eleve kijelentették, hogy míg az elégtételadás módozataiban megállapodnak, abba beletelik egy pár nap. Kerényi Tivadar sejtven, hogy a felmerült ügy csak szigorú fegyveres mérközéssel lesz elintézve, azonnal levelet irt haza szüleinek, illetőleg anyjának. A grófné bontotta fel s kezdte magában olvasni:

»Kedves anyám!

Az a bánásmód, amelyben engem ezredesem kezdettől fogva részesített, elérte tetőpontját. A király jelenlétében lefolyt gyakorlatoknál olyan bántalmakkal illetett, hogy azt eltűrnöm tisztí

Csirkék között.

Az adriai tengeren.

becsületesem sem engedheti. Elnevezett »ostoba, hitvány kölyök«-nek és ezt tisztársaim is hallották, akik szintén mindannyian az elégtételadás szükségességét mondták ki. Ezen a véleményen volt maga a hadtestparancsnok is, kinek jelentést tettem s a fegyveres mérkőzésre az engedélyt meg is adta. Bárminő legyen is a párbaj kimenetele, az én elégtételem teljes lesz, mert az ezredes, mint legjobb forrásból hallottam, nyugdíjazták s ez iránt már fel is szólították.

Tisztán ez esetből kifolyólag, azt hiszem, hogy a párbajfeltételek nagyon szigorúak lesznek, mert az ezredes is így kívánja, aki talán utolsó boszuját akarja velem szemben kitölteni fegyverrel a kezében. Állok elébe! Mert az én iránta való gyűlöletem is olyan mély és leküzdhetetlen, hogy azt az embert egész nyugodtan meg tudnám ölni. Ha a feltételek a halálos kimenetelt sem zárják ki, úgy annál a különös gyűlöletnél fogva, melylyel egymás iránt viseltünk, biztosra vehető, hogy a talán két nap múlva végbe menő párbajban vagy én vagy a gyűlölt Krasznay Kálmán ezredes marad halva a helyszínén.

Imádkozzál értem!

Tivadar.

A grófnénak kihullott kezéből a levél és ájultan hanyatlott vissza a karos-székre.

Kerényi gróf ijedten ugrott nejéhez s nagy fáradtságába került, míg magához térítette. De még akkor is összefüggés nélküli szavakat beszélt. Kerényi elolvastván a levelet, azonnal megértette felesége kétségbeesését.

Hiába, élet-halál harciba megy a fiú. Többet azonban nem olvasott ki a levélből. Csakhogy az, amit ő nem értett meg, az volt, ami a grófnét majd megtébolytotta. Ágyba fektették, de itt is valósággal őrjöngött.

— Nem szabad, nem szabad megtörténnie! — kiáltá, mikor egészen magához tért.

— Ugyan, édes Irma, hiszen nem olyan nagy baj az. Ki tudja, milyen könnyű sebesüléssel végződik az egész.

— A körme fehérjének sem szabad megsérülnie — mondá kétségbeesve a grófné.

— De hátha nem is ő sérül meg, hanem az ezredes? Tivadar jó lövő.

— Annak sem szabad megsérülnie, egyiknek sem. Hiszen az borzasztó volna!

— Irma, én igazán nem értelek.

— Az meglehet. De ennek a párbajnak nem szabad megtörténnie.

— Azt pedig megakadályozni nem lehet. A tiszték ez alul ki nem húzhatják magukat.

— Hagyja ott azonnal a katonaságot és jöjjön haza.

— Gunytárgyául a többi tisztéknek?

— Még ugy is.

— Örökre lehetetlenné téve, mint gavallér?

— Még ugy is.

— Irma, te nem tudod, mit beszélsz.

— A grófnő izgatottsága tetőpontra hágott, midőn hirtelen becsengette a komornát.

— Csomagoljanak, én utazom.

— Hová? — kérde a gróf.

— Galicziába, Tivadarhoz.

— Mit akarsz tenni?

— Megakadályozom a párbajt.

És a grófné lázasan készítette elő uti holmijait s már a délutáni vonattal el is indult. Kerényi mindenáron vissza akarta tartani, de hasztalan volt. Arra is ajánlkozott, hogy elutazik vele, de ezt a grófnő határozottsággal visszautasította. És a grófnő csakugyan elutazott.

(Folytatása következik.)

ISMERETEK TÁRA.

Ős és modern agyvelő.

Régi dolog, hogy az agyvelő az embernél az idők folyamán egyre növekedik, a test ellenben folyvást gyengül. Az emberi agyvelő az ősidők óta, mint koponyamérések által megállapították, tetemesen megnagyobbodott és — különös — ugyanazt tapasztalhatjuk az állatoknál is. Az őállatoknak kivétel nélkül aránylag igen kis agyuk volt. A nemrég meghalt amerikai tudós, Marsh, foglalkozott főképpen ezzel a kérdéssel és kimutatta, hogy majdnem az összes gerinces állatok őseinek kisebb agyuk volt, mint a most élő utódoknak. A lónál ez a változás világosan konstatálható. Még nagyobb az eltérés az orrszarvunál, melynek őtszörte nagyobb agyveleje van, mint egyik ősenek, a titanoteriumnak. Mindamellett, ha egy ilyen titanoteriumot élve állíthatnánk egy mostani orrszarvu mellé, bizonyára nem vennénk észre különbséget viselkedésükben vagy ösztönszerű cselekedeteikben. Ray Lankester londoni professzor azt hiszi, hogy a nagyobb agyvelő felsősége a »nevelhetőség«-ben nyilvánul, amennyiben a nagy agyvelejű állat inkább képes tapasztalatokat gyűjteni és azokat megtartani. Ez a különbség különben ember és majom között is megvan és az ember csakis a természetben és környezetében gyűjtött tapasztalatainak, amelyeket képes volt utódaira hagyni, köszönheti, hogy ma oly kiváltságos helyzete van a természetben.

Tengeralatti telefon.

Edison mester és Holzer Vilmos, a híres elektrikus világra szóló közös találmányáról ad hirt egy tudományos szaklap. Tengeralatti telefon létesítéséről van szó, melynek segítségével az Oczeánok két partján levők beszélgethetnek egymással. Erre vonatkozóan maga Edison így nyilatkozik: »Az általános nézettel szemben mi azt találtuk, hogy nincs is oly erős áramra szükség, hogy az Oczeánon átbeszélgethessünk. Mi több mint 3000 mértföldnyi drótot vettünk és azt ugyanoly nyomásnak és lehetőleg ugyanoly viszonyoknak tettük ki, mint amilyen az Oczeánok alatt van és állításunkat igazolva találtuk. Mi elsüllyesztettük az orsót, melyen a drót volt és alávetettük a drótot a nagy nyomásnak, egyuttal az orsó perccenkinti 10—12 fordulat sebességével forgott és azt találtuk, hogy a hangokat érhetően tovább vezette. Miután már ennyire jutottunk a dologgal, nem talált hitelt többé előttünk az a gondolat, hogy a hanghullámoknak a tengeralatti továbbítására nagyon erős áram szükséges. Természetesen nem várjuk találmányunktól azt, hogy az Oczeán két partján levők direkte fognak beszélgetni közbelső állomások nélkül; ez jelenlegi berendezésünk szerint lehetetlen, de az bizonyos, hogy az Oczeánon néhány közbelső állomás elégséges lesz és azokról a hang mechanikai berendezések segítségével továbbítható lesz.«

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Az »Egy gyilkosság a csárok palotájában« című közleményünket térszüke miatt a jövő számban fogjuk befejezni.

A régensnő a munkásoknak. Kétszázötven spanyol munkás érkezett Párisba a kiállítás megtekintésére. A francia fővárosban kellemes meglepetés érte őket. Novallas marquis spanyol ügyvivő a régens királynő megbízásából mindegyik munkásnak egy huszfrankos aranyat adott át, hogy vigyenek valamit Párisból a családjuknak emlékül. — A nagykövetség aztán megvendégelte a munkásokat.

Az utolsó nagy bandita. Rómából jelentik, hogy Olaszország utolsó nagy banditáját: Floravantit elpusztították. Grosseto mellett lőtték agyon a híres brigantit, mulatozás közben s ezzel a brigantik törzse végleg kihalt. Floravanti régi rablófamiliából származott. Inas-éveit nagybátyjánál, Tiburzi brigantinál töltötte, aki a hetvenes években Grosseto és Civitavecchia között korlátlan uralmat gyakorolt és a birtokosoktól állandó évjáradékot huzott. Tiburzitól annyira rettegetek a környéken, hogy évtizedeken át nem kellett erőszakot gyakorolnia és vért ontania, hogy a járandóságait behajtsa, amelyek egynémely birtokos részéről négyezer liráig is felmentek évente. Ennek fejében Tiburzi az élet- és vagyonbiztonságért föltétlenül jótállt, mert idegen brigantit nem türt meg birodalmában és a föld népével benső összeköttetést tartott fenn. Egy-egy éhező pásztort gavallérosan tett néha boldoggá egy tiz lirással s az a szokása is megvolt, hogy ha valamelyik parasztleány hajlandóságot mutatott a kedvesének tett házassági ígéret be nem váltására, ő nyomatékosan emlékeztette az illetőt kötelességére. Tiburzi tekintélyes bandája a karabinerekkel folytatott állandó küzdelemben annyira lefogyott, hogy 1890-ben már csak ketten maradtak. Ekkor hívta meg magához Floravantit, aki akkor szakács volt a bagnoreai kolostorban. Nemsokára aztán Tiburzi és társa elestek egy karabinerikkal folytatott ütközetben s akkor Floravanti egyedül maradt. Neki azonban nem volt meg nagybátyja kitűnő képessége, amelyekkel a föld népét a maga pártjára birta hódítani. Nem is élt ő, mint Tiburzi, rendezett családi életet, hanem újabb és újabb vadházasságokat kötött. Azonkívül, ugyszólván, gigerli volt a brigantik fajából, amiért nem tudott imponálni a parasztnak, akik között azért is sok volt az ellensége, mert igen sok kalandja volt a környék asszonyaival és leányaival. Floravanti siralmas véget ért. Nemrég nagy mulatságot csapott a briganti néhány meghittjével Grosseto közelében. Az emberek sokat ittak-ettek, aztán lefeküdtek a bokrok közé aludni. Maga Floravanti egy Mancini nevű paraszttal tárgyalt, akit Guglielmi grófhhoz akart küldeni egy zsaroló levéllel. Egyszerre valami zajt hallott a rabló a bokrok mögül s arra fordulva figyelt. E pillanatban Mancini megragadta a briganti fegyverét, amely ott hevert mellette és hátulról keresztül lötte a fejét. Indokul azt mondta, hogy a zsarolásra nem akart eszközölni. Valószínűbbnek látszik, hogy a paraszt a 700 liráért lett árulóvá, ami a Floravanti fejére ki volt tűzve.

Pipázás az ókorban. A »Gyógyszerészeti Érte-

sítő« közli: A történelmi adatok bizonyítják a dohány amerikai eredetét és ezzel kapcsolatosan azt, hogy az első pipák, szivarok az újvilágból kerültek hozzánk. Ez a hit századok során úgy megerősödött, hogy minden ellenkező állítás visszautasításra talál. Az arkeologusok pedig már régen bizonyítgatják, hogy a gallo-római sirokban sűrűn talált rejtélyes rendeltetésű kétnyilású, derék- vagy tompaszögbe hajlitott agyagedényeké tulajdonképp pipák voltak, de ez visszhangra nem talált. Ezt az állítást konokul tagadták a klasszikus kor kedvelői, de még inkább a dohány ellenségei is, mert mindnyájan az antik hősök nimbuszát féltették az ármányos makrapipától. A közelmúltban prehisztoriai sirok bontásánál ismét találtak ilyen cserépedényeket, másfelől bronz- és vaskori leletek közt akadtak is újabb adatokra, amelyekre támaszkodva, az eddigi teoriát igazoltnak kell tekinteni, azaz, hogy a félvad ősök a pipázás szenvedélyének csak úgy hódoltak, mint a késő utódok. Chochoet abbé már 1844-ben, a neuville-le-polleti gallo-római sirok ásatásakor kezdte bizonyítani, hogy a régi daliák is hódoltak a pipázásnak, de az elmélet feledésbe ment. Nyomában a holland Watteville és Westerhoff külön-külön leletek alapján megerősítették az abbé merész következtetését. Svájcban Bonstetten és Quiquerez mérnökök a római kort megelőző sirokban ismételten találtak pipákat, amelyek körülbelül azonosak a skót, dán és angol területen talált pipák formáival. 1845-ben Rómában jól konzervált nagyobb műhelyt találtak, benne egyebek közt ötven többnyire nádszárral ellátott bronzpipát. Ennyi tárgybeli adat mellett irodalmi emlékek is szólnak arról, hogy a füstszívás tényleg nem volt ismeretlen a klasszikus korban sem, Plinius (XXI. 69.) Apollodoros nyomán beszéli a barbárokról, hogy füstöt szívnak, mely őket vidámmakká és bátrakká tette, és erre a célra a Cypreus (talán a mai Cyperus) szárított leveleit használják. Herodotos viszont a szkittákról beszéli, hogy forró kövekre szórt kender füstjét élvezték, mig megbó-
dultak.

Virágnyelven. A Bécs melletti Badenben történt az alábbi eset. Egy börzelátogató két csinos, ifju hölgygel helyet foglalt egyik előkelő vendéglő terraszán. Ugyanott már régebben ült több társával egy ifju arisztokrata, aki a badeni kerületi kapitányság tisztviselője. Alig ültek le az ujonnan érkezett vendégek, az ifju arisztokrata egyenesen az egyik hölgy felé tartott és egy virágot nyújtott át neki. A börziáner eredeti módon akart a gavalléron bocsut állani. A pinczér épen arra tartott egy tál palacsintával, amelyekből kikapott egyet és átnyújtotta a gavallérnak. A közönség hangulata, amely mindeddig a gavallér javára billent, hirtelen megváltozott. Hangos hahotával fogadták a börziáner pompás ötletét. Virágért palacsintát! A gavallér összeszorította a fogait és különféle, válogatott czimzésekkel illette a börziánert, aki persze nem maradt adós. Közben a két fiatal hölgy eltűnt. A gavallér barátai pedig odasereglettek és a börziánert egyesült erővel eltávolították a terraszról. A közönség két pártra szakadt. Voltak — bár kevesen — akik a börziáner pártjára állottak s végül hatalmas viaskodás támadt a két tábor között, amely kölcsönös sebesülésekkel végződött. Mindez pedig egy virágért, meg egy palacsintáért.

A tudós borbély. Ha lehet politikus csizmadia, miért ne lehetne tudós borbély is. A rue de

Tournonban, Párisban, lakik Figarónak ez a furcsa tanítványa, akinek a boltja előtt kifüggesztett borbélytányéron következő szavak olvashatók: »Joussein, maistre Barbier du sénat et aultres«. A kirakatot görög fölirat ékesíti. Joussein egy félreismert lángész. Közönséges embereket egyáltalán nem borotvál, csak »elite embereket«, tudósokat, írókat, politikusokat stb. A szellem ez arisztokratáihoz szól a kirakat e felirata: »Sta, viator, crede caput auresque mihi!« (Állj meg óh vándor és bizd rám a fejedet és a füleidet.) Joussein műhelyében a belépő tekintete legelőször is híres emberek és nők fényképeinek gyűjteményére esik. Valamennyinek a gazdája képét a tudós borbélynak ajánlotta és az ajánlást sajátkezűleg vezette rá a fotografiára. Joussein, a kis testes borbély, mindenkinek, aki csak hallani akarja, elmondja, hogyan keveredett ő ezekkel a híresebbekkel barátságba. Az elhalt hírességekről azonban jobban szeret beszélni, mint az élőkről. A legutolsó évtizedben alig volt híres ember Franciaországban, kit Joussein nem ismert, vagy legalább róla azt, hogy ismeri, nem állította. Beszéli, hogy egyszer a következő czédulát akarta kitenni: »Je rase le Sénat, je tonds la Sorbonne et je frise l'Académie.« Gyöngédségből azonban nem adta ki ezt a kétértelmű plakátot, hogy ne rontsa el barátságát a szenátussal és az egyetemmel, ami pedig az akadémiát illeti, reméli, hogy oda egykor még maga is bejut. Mert hát a tudós borbély ir is, az emlékiratain dolgozik most, melyekről azt állítja, hogy nagy meglepetést fognak okozni.

A hotel lady. Amerikában az idén minden valamire való nyári szállóban egy feltűnően szép, fiatal lady forog a vendégek közt, aki nagyon kellemesen tud csevegni, igen jó modoru, előkelő allurjei vannak. Ennek a hölgynek nem épen könnyű hivatala abból áll, hogy a félénk és emberkerülő vendégeket felbátorítsa, a feszesekeket és begomboldzókat barátságosabbakká tegye, a cinikusokat, akik az ifjuság mulatságaira csak gunyos megjegyzéseket tesznek, megtéritse, a pletykásokat és veszekedőket pedig arról, hogy másokról rosszat beszéljenek vagy a békét megzavarják, leszoktassa. Ha »vihar« közeledik, ezt a sokoldalú hölgynek idejében meg kell éreznie és bárha nem is áll mindig hatalmában, hogy a békét föntartsa, minden esetben gondoskodni kell arról, hogy botrány ne támadjon. A veszekedő felek csak zárt ajtók és lefüggönyözött ablakok mögött mondhatják meg egymásnak véleményüket, hogy azok, akik nincsenek érdekelve, az afférból mentül kevesebbet tudjanak meg. Ha sikerül a hotel ladynak a veszekedő feleket kibékítenie, azért a szálloda tulajdonosától külön jutalmat kap.

Holttest a padló alatt. Londonban nem csekély feltűnést keltett Bowden methodista lelkész eltűnése. Bowden anyjával és öt nővérével Windsworth városban lakott. Mintegy negyedév előtt az a rögeszméje támadt, hogy táplálék nélkül is élhet, de az örültet, minthogy különben senkit sem bántott, nem adták be a tébolydába. Kevéssel rá a szerencsétlen ember eltűnt. Hozzátartozói mindjárt arra gondoltak, hogy megölte magát, de azt nem sejtették, hogy az örült milyen borzalmas módon cselekedte meg. Mintegy pár héttel ezelőtt, előbb a konyhában, majd az egész lakásban igen kellemetlen szagot éreztek. Hosszas keresés után rájöttek, hogy a szag a konyha padlójának hasadékain árad

ki. Felszedték a padlót és csakhamar ráakadtak az örült lelkész holttestére. A szerencsétlen ember, mint a vizsgálat megállapította, egy alacsony szénpincze boltozatán levő lyukon át a konyhapadló alatt levő szűk üregbe mászott, hol éhenhalt vagy pedig megfuladt.

A rendjel. Sontag Károly, az elhunyt jeles német színész, szenvedélyesen vadászta a rendjeleket. Féltékenyen ellenőrizte a színházi évkönyvből, hogy egyik-másik német színésznek milyen rendjelei vannak. Három rendjele volt, amelyeket nyakszalagon kell viselni és úgy szerette őket feltűzni, hogy a szalagok az egész mellét befödtek. Fővágya, hogy valami csillagos rendjelt kapjon, nem teljesült. Ernő koburgi herceg nagyon kedvelte a művészt és minden oly kitüntetést megadott neki, amely művésznek megadható volt. Egy ízben, mikor Sontag megint Gothában vendégszerepelt, a herceg már nem tudta, mivel kedveskedjék neki. Az intendáns tapogatózott Sontagnál, hogy hát mit szeretne, milyen ékszert, disztárgyat. Sontag ezt mondta:

— Ebéd alatt egy hatalmas termetű inas szolgált fel, akinél hatalmas érmet láttam; azt szeretném.

— De, kedves Sontag, azt a kitüntetést azok kapják, akik huszonöt évig szolgálnak az udvarnál, mint inasok, kocsisok, szakácsok . . .

— Nem tesz semmit; szokatlanul nagy és ha halálom után bársonypárnán fogják vinni, nagyon jól fog festeni.

Párisi rejtelmek. A következő két kaland élénk világot vet Páris zsványvilágába. Az egyik eset: Jean Marie Lahori, párisi intézettulajdonos, a minap este tizenegy órakor békésen sétált a Rue des Ecolésban, amikor egyszerre két leány állt elébe, a tizennyolczéves Juliette Amhard és a tizenhétéves Louise Matthieu. Az előbbi mode-, a másik varróleány. A leányok hevesen átölelték a vén professzort, aki valahogy lerázta magáról a két leányt. Csak hogy akkorra már a melltüjét is elvették. A professzor rendőrt hivatott, s vele a leányok üldözésére indult. Juliette, akit előbb elértek, kést rántott elő s többször mellbe szurta magát, úgy hogy haldokolva szállították a kórházba, Louiseot pedig a rendőrségre.

— A másik eset: Két fiatal ember sétált este a boulevardon, s találkozott két csinos néger nővel, akik meghívták őket a lakásukra. A két fiatalember el is ment. Alig léptek azonban be, az egyik néger nő revolvert rántott elő s az egyik fiatalember orra alá tartotta, mondván:

— Becsületes asszony vagyok, ön engem kompromittált. Adja ide a pénzét, vagy megölöm!

Ugyanabban a pillanatban a másik néger nő is revolvert vont elő s a másik fiatal emberre tartotta. A két fiatal embernek nem került nagy fáradságába lefegyverezni a két nőt. Ebben a pillanatban azonban kinyílt a szomszéd szoba ajtaja, s azon egy hatalmas néger férfi lépett be, félméter hosszú revolverrel a kezében. Rendkívül föl volt háborodva:

— Mit? Önök feleségemet és nővéreimet akarták megölni? Most én ölöm meg önöket.

A két fiatal ember tanácsosabbnak tartotta odaadni minden értékét. Az egyiknél nem volt pénz, de ígérte, hogy az apja fizet, csak menjenek hozzá. A szerencsén ráállt, elment az apához. De lépre került. Őt is, a két nőt is elfogták.

A lutri áldozata. Nápolyban egy fiatal bolti-szolga évek óta következetesen mindig ugyanazt a négy számot rakta be a lutriba. Soha nem jött ki egy szám sem. A legutolsó nápolyi huzásra nem tett semmit, pedig akart, de valami okból elmulasztotta. A kegyetlen véletlen úgy akarta, hogy a négy szám a legutolsó huzáson mind kijőjön. Ez az elszalasztott szerencse annyira elkecsesítette szegényt, hogy fölakasztotta magát.

Esketés hálóköntösben. Amerikában eskettek már lóháton, léghajóban, nyílt szinpadon. De hálóköntösben még egyszer sem. Villimanticban (Connecticut) történt az eset. Ott egy Byron Brown nevű fiatal embert kitiltotta a házából az a férfi, akit ő apósának szemelt ki magának. Maggie Ryan, a szerelme, megegyezett vele, hogy elszökteti magát. Ugyanabban a helységben lakott az a békebíró is, aki megígérte nekik, hogy megesketteti őket. Hanem az apa résen volt s a leány csak hajnali két órakor tudott a hálósobájából a kertbe jutni. A békebíró pedig az igazak álmát aludta már, amikor a szerelmes pár a háza előtt megjelent. A vőlegény csöngetett, a békebíró dühösen szólott ki az ablakon, hogy ne háborgassák az álmát. A vőlegény erre kijelentette, hogy reggelig fog csöngetni. Hosszas tárgyalások után nyugodott bele csak a változhatatlanba a békebíró. De nem sokat teketóriázott. Csak úgy, ahogy volt, mindössze a hálóköntösét kapva magára, ott az ablakon át adta össze a szerelmes párt.

Hihetetlen. Egy amerikai lap olvasóinak a legkomolyabban a következő pompás történetkét beszéli: Guelph kanadai város közelében egy farmer mellényét a pajta szélére akasztotta. Jön egy borju és fölfalja a mellénynek azt a zsebét, amelyben az óra volt. Hét év múlt el azóta és amikor az állatot a napokban levágták, az órát a tehén tüdejének két szárnya közt fedezték fel olyan helyzetben, hogy a ki- és belégzés által előidézett mozgás az óra rugóját folyton mozgatta, úgy hogy az óra az egész hét év alatt csak négy percet késett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bód Gábor urnak, Predeal. Nagyon kérjük, sziveskedjék a reklamált tárczát még egyszer leírva beküldeni, mert szerkesztőnk szabadságideje alatt valahogy elkallódott. — **Veesery István, Budapest.** Igen, augusztus hóra könyveltük el. Szívélyesen üdvözljük. — **Szita István, Kemece.** Beküldött 6 koronából 3 korona 40 fillért május hónapra könyveltünk el, feleslege van tehát 2 korona 60 fillér, miután 1900. május hónaptól kezdve havonként már nem 2 koronát, hanem 3 korona 40 fillért kell fizetnie. Az e szerint hátralékos tagdíjakat kérjük beküldeni. Szívélyes üdvözet. — **Dudás Márton, Szeged.** Külön levelet irtunk, reméljük megkapta? Üdvözet. — **Futó Gyula, S.-Tarján.** Küldöttünk. Üdvözet. — **Kaszásy Antal, Anina.** Még e héten küldünk. Kérjük megérkezésük után a legegyszerűbben terjeszteni, szétosztani s oda hatni, hogy minél szélesebb körben megismerjék egyesületünket, annak áldásos és hasznos voltát s így rövid idő alatt minél több tagot nyerhessünk. Lelkes munkáját előre is köszönjük s nagy eredményeket kívánva szívélyesen üdvözljük. — **Füredi József, Mária-Radna.** Külön levelet irtunk, választ azonban még nem kaptunk. Adandó alkalommal kérjük szives sorait. Üdvözljük. — **László Antal, Erzsébetfalva.** Köszönettel nyugtázzuk úgy a július és augusztus havi díjakat. Üdvözet. — **Bene János,**

Kassa. Küldött 121 korona 30 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk, tekintettel arra, hogy egyesületünk nemes hivatását a legelőnyösebben teljesíti, tisztelettel kérjük, hogy az új tagok gyűjtése, egyesületünknek minél szélesebb körben való terjesztése érdekében nagybecsű befolyását érvényesíteni sziveskedjék, mert csak így érhetjük el kitűzött célunkat, hogy rövid idő alatt nagygyá és hatalmassá erősödjünk. Szívélyes üdvözet. — **Németh Péter, Czepléd.** Levélben értesítettük, hogy két hóval van hátralékban. Szívélyes üdvözet. — **Keszi János, Szabó András, Szabó János, Jólész.** Küldött 10 korona 20 fillért megfelelően elszámoltuk, köszönjük. Cheque-lapokat küldöttünk. Üdvözet. — **Ilosvay János, Tisza-Ujlak.** Küldött 8 koronát, **Papp István, S.-A.-Ujhely,** 39 korona 30 fillért, **Radó Ignác, Kis-Czell,** 30 korona 6 fillért, **Vizvári Antal, Királyháza,** 20 korona 48 fillért, **Somody Imre, Kecskemét,** 77 korona 7 fillért, **Szádeczky Dániel, Kassa,** 18 korona 18 fillért, **Dietz Antal, Gyulafalva,** 48 koronát, **De Rivó József, Bród** 69 korona 84 fillért, **Dietz Antal, Gyulafalva,** 12 koronát. — **Szelko János, Murány.** 13 korona 40 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. Szívélyes üdvözet. — **Kiss Lajos, Vingá.** Külön levelet irtunk, reméljük megkapta, szívélyesen üdvözljük. — **Erdélyi Ferencz, Arad.** Cheque-lapokat kívánsága szerint küldöttünk, szívélyesen üdvözljük. — **Szekely László, Jólész.** Mint már levélileg is értesítettük, az augusztus hóban beküldött 3 korona 40 fillérből 2 koronát július hóra számoltunk el, mert arra hátralékban volt, feleslege maradt tehát 1 korona 40 fillér, ehhez sziveskedjék még 2 koronát beküldeni, miáltal augusztus havi illetéke is rendben, kifizetve lesz, szeptember hónaptól kezdve azután kérjük havonként 3 korona 40 fillért küldeni. Üdvözljük. — **Kokos Alexa, Anina.** Levelet irtunk, reméljük megkapta, ha nem, úgy sziveskedjék bennünket arról néhány sorral értesíteni. Üdvözljük. — **Kocsis Lőrincz, A.-Gyeres.** Kérjük velünk egy levelező-lapon tudatni, hogy levelünket megkapta-e? Üdvözet. — **Udvardi János, Gyulafalva.** Szívesen teljesítjük kérését, chequet küldöttünk, tessék csak felhasználni. Üdvözet. — **M. Kovács József, Tószeg.** Igen, alapító tag, élvezzi azok jogait. Tagdíjai folyó hó 31-ig teljesen rendben, kifizetve vannak. Üdvözet. — **Wiesl András, N.-Maros.** Elszámoltuk 1900. július hónapra. Üdvözet. — **Dékay Lajos, N.-Maros.** Elkönyveltük július és augusztusra. Üdvözljük. — **Gloszik Mihály, Szarvas.** Elszámoltuk 1900. július és augusztus hónapokra. Hátralék nincs. Üdvözljük. — **Kézdí Mihály, Bun.** Küldött 6 koronát megfelelően elszámoltuk, hátralékát kérjük azonban jövő hónapban okvetlen rendezni. — **Sziklai László, Budapest.** Kérjük 1941. sz. tagunkat értesíteni, hogy hátralékos tagdíjait a jövő szeptember hónapban befizetni sziveskedjék, mert jogai így szünetelnek. Szívélyes üdvözet. — **Kovács Imre, Selyp.** Küldött 8 kor. 20 fillért köszönettel vettük, megfelelően elszámoltuk. Üdvözet. — **Maár Ferencz, Nebojsza.** Elszámoltuk július és augusztusra, szívélyes üdvözet. — **Marton József, N.-Németegyháza.** Elkönyveltük július, augusztus és szeptember hónapokra. Üdvözet. — **Csermák Hugó, Ács.** Köszönettel nyugtázzuk a küldött 8 koronát, elszámoltuk augusztus, szeptember, október és november hónapokra. Szívélyes üdvözet mindnyájunk részéről. — **Kováts János, Bélabánya.** Küldöttünk, szívélyes üdvözet. — **Varga Zsigmond, Csála.** Köszönjük szíves fáradozásaidat. Kérjük jövőre is. Szívélyes üdvözet. — **Szűcs Károly, Ujpest.** Hiányzó 31. sz. lapot elküldöttük, a rendetlen kézbesítés oka vagy az ottani postahivatal hanyagsága, vagy talán a cím nem egészen helyes, részünkről a lapot a legnagyobb pontossággal továbbítjuk. Kérjük adandó alkalommal a teljes, pontos címet velünk tudatni. Szívélyes üdvözet. — **Hegedüs József, Szolnok.** Hiányzó lapot elküldöttük, többire

nézve kérjük Szücs Károly Ujpest tagunknak szóló üzenetet elolvasni. Üdvözet. — *Fábián Antal, Szolnok.* Küldöttünk, kérjük adandó alkalommal tudatni, hogy megkapta-e? Üdvözet. — *Kaczér Dénes, Szombathely.* Küldött felvételi lapot elintéztük, tagot felvettük, kötvényét ha a pénz beérkezik, azonnal elküldjük. Szívesen tettük, bármikor, bármiben rendelkezésére állunk. Kérjük részünkről további szíves támogatását. Üdvözet. — *Urbán István, Eger.* Hiányzó lapokat elküldöttük, csak a postán kallódhattak el. Tagsági díjai 1900. augusztus hó 31-éig teljesen rendben, kifizetve vannak. Üdvözet. — *Tuzkó Imre, Erzsébetfalva.* Levelező-lapját vettük, szívesen várunk jövő hónap közepéig, addig természetesen jogai szünetelnek. Üdvözet.

Keresk. törvényszéki legbejegyzett kiegyezési iroda
Budapest, Bécs, **Fellner és Goldschmid** Bécs, Budapest,
BUDAPEST, IV., régi posta-utca 4.
Elvállalja fizetéskeptelen cégek kiegyenlítését, diszkrét és megbízható információkkal szolgál. Elfogad pénzbahajtást illető megbízásokat, kultiválja a diszkrét kényes kutatásokat. Elvállal mérlegeléseket és az üzlet bármely frázisában mérvadó értesítéssel szolgál.

Valódi szepességi

boróka pálinka

kis üstön főzött, kétszer finomított felette egészséges ital.

4 litert tartalmazó edényt bérmentesen küld 4 frt 20 kr. utánvét mellett

Cornides Károly, Felka, Szepes-megye.

Megrendelés alkalmával kérem e lapra hivatkozni.

Alapított 1850.

Feldmann S. utóda

LÖWY SÁNDOR

paplan-, matracz- és ágynemű-készítő

BUDAPEST, VI., Eötvös-utca 23/a, Aradi-utca sarkán.

Elvállal

szállodák, kórodák és intézetek berendezését

az alanti árjegyzék szerint:

Vörös paplan.			
I. szám.	3-zsinóru	105/155 $\frac{cm}{m}$ á.....	2 kor. 70 fill.
II. »	4- »	115/165 » á.....	3 » 10 »
III. »	5- »	125/175 » á.....	3 » 50 »
IV. »	6- »	135/185 » á.....	4 » — »
II. rendű satin-paplan.			
I. szám	3-zsinóru	105/155 $\frac{cm}{m}$ á.....	4 kor. 40 fill.
II. »	4- »	115/165 » á.....	4 » 80 »
III. »	5- »	125/175 » á.....	5 » 40 »
IV. »	6- »	135/185 » á.....	6 » — »
I. rendű satin-paplan egy végben.			
I. szám	3-zsinóru	105/155 $\frac{cm}{m}$ á.....	5 kor. 20 fill.
II. »	4- »	115/165 » á.....	5 » 80 »
III. »	5- »	125/175 » á.....	6 » 40 »
IV. »	6- »	135/185 » á.....	7 » — »
I. rendű minőségű ezüst-cloth.			
I. szám	3-zsinóru	105/155 $\frac{cm}{m}$ á.....	5 kor. 50 fill.
II. »	4- »	115/165 » á.....	6 » — »
III. »	5- »	125/175 » á.....	6 » 70 »
IV. »	6- »	135/185 » á.....	7 » 30 »
Atlasz-paplanok mindenféle színben 14 koronától fölfelé.			
Matraczok jó tiszta vászomból 3 részben.			
Volin	1. sz. nagyság	180 80 $\frac{cm}{m}$ á.....	7 kor. — fill.
»	2. »	190 90 » á.....	7 » 60 »
Tengeri fű	1. »	180/80 » á.....	8 » 40 »
»	2. »	190 90 » á.....	9 » 20 »
Afrique	1. »	180 80 » á.....	9 » 60 »
»	2. »	190 90 » á.....	11 » — »
Lószőr-matraczok legjobb minőségűek 24 kor.-tól feljebb.			

Karácsonyra fog megjelenni a „Kitartás” könyvtárának első kötete

A Magyar Szabadságharcz Története

számos képpel, legelőkelőbb íróink tollából.

Előfizetési ára : füzve 1 korona, diszkötésben 2 korona.

Az előfizetési pénzek a »Kitartás« pénztárának küldendők.

A »Kitartás« könyvtárából minden évben két kötet jelenik meg. Egyik karácsonykor, a másik a husvéti ünnepekre.

Husvétra megjelenik: **Kossuth Lajos élete.**

A későbbi évek folyamán meg fognak jelenni:

A Magyar Nemzet Története

A Rákóczy forradalom története

A tatárpusztítás Magyarországon stb. stb.